

Pangandussektori I kvartali 2018 ülevaade

Eestis tegutsevate pankade laenuportfelli aastakasv 2018. aasta esimeses kvartalis kiirenes 2,1%-lt 2,6%-ni. Laenukasv viimaste aastate võrdluses on siiski madal. Selle põhjus on ühekordsed turuosaliste konsolideerimisgrupis toimunud ümberkorraldused eelmise aasta kolmandas kvartalis. Ümberkorralduste mõju elimineerides laenukasv tegelikkuses kiirenes ja küündis esimeses kvartalis 7,3%-ni (eelmises kvartalis oleks laenukasv olnud 6,8%).

Grupisiseste tehingute tulemusel vähenes äriühingute laenuportfelli maht võrreldes eelmise aasta sama perioodiga 1,7% võrra, vastasel juhul oleksid äriühingute laenud kasvanud 7,5% võrra. Samuti aeglustus eraisikute laenuportfelli aastakasv, moodustades esimeses kvartalis 6,4%, ning samamoodi vähenes eluasemelaenude aastakasv.

Põhinäitajad	IV kvartal 2017	Muutus	I kvartal 2018
Laenujäägi aastakasv	2,1%	?	2,6%
Hoiuste jäägi aastakasv	4,6%	?	2,7%
Laenude ja hoiuste suhtarv	107%	?	110%
Pikaajaliste viivislaenude osakaal laenuportfellis	0,8%	?	0,8%
Likviidsuskattekindaj	165%	?	152%
Kasum	78 mln €	?	81 mln €
Kulude ja tulude suhe	47%	?	45%
Omakapitali tootlikkus	10,3%	?	10,1%
Varade tootlikkus	1,6%	?	1,5%
Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv	30,1%	?	31,1%

Hoiuste jäägi aastakasv aeglustus esimeses kvartalis eelmise kvartali 4,6%-lt 2,7%-ni. Kuna hoiuste kasv oli ligilähedane laenukasvule, jäi pangandussektori (koos filiaalidega) laenude ja hoiuste suhtarv 110% juurde, mis on samal tasemel eelmise kvartali ning aasta taguse ajaga.

Pankade pikaajaliste ehk üle 90 päeva viivises olevate laenude osakaal jätkas nii viiviste enda vähenemise kui ka laenuportfelli kasvu tõttu langust ning oli esimese kvartali lõpus 0,8%. Kogu viiviste suhtarv tõusis 2,87%-lt 2,92%-ni.

Pankade likviidsusseis püsib tugev. Kõik pangad täitsid esimeses kvartalis likviidsuskattekindaja nõuet piisava varuga – sektori keskmine näitaja oli 152%. Lisaks likviidsuskattekindaja täitmiseks mõeldud vahenditele on pankadel ka muid likviidseid vahendeid (hoiused krediitdiasutustes) ning selliste varade osakaal moodustas 20% varadest.

Pankade ressurss vähenes esimeses kvartalis 1,3% võrra. Ressursi liikidest kasvas enim kodumajapidamiste ja kohalike omavalitsuste ning vähenes krediitdiasutuste ja teiste mittefinantsettevõtte hoiuste maht. Klientide hoiused vähenesid kvartaliga 1% võrra. Residentide hoiused vähenesid 0,1% võrra ning mitteresidentide hoiused 8% võrra. Kokkuvõttes langes mitteresidentidest klientide hoiuste osakaal esimeses kvartalis eelmise kvartali 11,8%-lt 10,9%-ni.

Pangad ja filiaalid teenisid esimeses kvartalis 81,3 miljonit eurot kasumit, 4% rohkem kui neljandas kvartalis. Pangandussektori tulu oli koguni 18% võrra suurem, küündides 249 miljoni euron. Peamistest tululiikidest vähenesid kvartali jooksul intressitulud 2% ja teenustasutulud 9% võrra.

Pankade aastane omakapitali tootlikkus vähenes kvartaliga 10,3%-lt 10,1%-ni.

Usaldatavusnõuete näitajad esimeses kvartalis paranesid. Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv tõusis 30,1%-lt 31,3%-ni. Tõus kapitaliseerituses tulenes peamiselt riskivarade vähenemisest.

Pangandussektori peamised arengusuunad ja riskid

- Pankade pikaajaliste ehk üle 90 päeva viivises olevate laenude osakaal on languses. Pikaajalised viivised on täies mahus kaetud allahindlustega.
- Pankade kasumlikkus püsib hea. Esimese kvartali omakapitali tootlikkuse tase (10,1%) näitab, et pangad suudavad madalate intressimäärade keskkonnas säilitada kasumlikkust.
- Mitteresidentide hoiuste osakaal langes esimese kvartali lõpuks 10,9%-ni. Kuivõrd mitteresidentide hoiused on oma olemuselt volatiilsemad, hoiavad pangad nimetatud hoiustega seonduva likviidsusrisi katteks kõrgemaid likviidsuspuhvreid.
- Mitme panga laenukasv on kiire ja ületab sektori keskmist. Kiire laenukasvuga kaasnevad suuremad riskid.
- Rootsi kinnisvarasektoriga seonduvad riskid siiski püsivad ning riskide realiseerumisel võib selle mõju kanduda ka Eesti pangandusturule. Seetõttu on oluline, et pangad säilitaksid riskide realiseerumise katteks piisavad kapitalipuhvrid, mille olemasolu vähendab piiriüleste riskide ülekandumise mõju.

[Pangandussektori kvartali ülevaated](#)

